

บทสรุปผู้บริหาร

ชื่อเรื่อง รูปแบบการสร้างเสริมทักษะชีวิตและวิชาชีพบนฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับเยาวชน
Model in Life Skills and Occupation Skills Enhancement based on Sufficiency Economy Philosophy for Sustainable Development Goals for Youths

คณะผู้วิจัยและสังกัด

หัวหน้าโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ต๋องรัก จิตรบรรเทา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 80 หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงราย รหัสไปรษณีย์ 57100
เบอร์โทรศัพท์ 0-5370-2870 โทรสาร 0-5370-2870
โทรศัพท์มือถือ : 09-5126-8181
E – mail : tongrak.jit@crru.ac.th

ผู้ร่วมโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ลีตะกกุล
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 80 หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงราย รหัสไปรษณีย์ 57100
เบอร์โทรศัพท์ 0-5370-2870 โทรสาร 0-5370-2870
โทรศัพท์มือถือ : 08-1883-9043
E – mail : leetagool@gmail.com

ผู้ร่วมโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทศพล พงษ์ดี๊ะ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 80 หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงราย รหัสไปรษณีย์ 57100
เบอร์โทรศัพท์ 0-5370-2870 โทรสาร 0-5370-2870
โทรศัพท์มือถือ : 08-7577- 5038
E – mail : thospon123@hotmail.com

งบประมาณและระยะเวลาทำวิจัย

ได้รับงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 งบประมาณที่ได้รับ 2,900,000 บาท

ระยะเวลาทำวิจัย ตั้งแต่ กุมภาพันธ์ พ.ศ.2565 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ.2566

จากเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ประเทศไทยมีกรอบการพัฒนาของตนเองที่กำลังใช้อยู่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยอาศัยหลักภูมิปัญญาและความซื่อสัตย์สุจริต ตลอดจนหลักการเดินทางสายกลาง ความสมเหตุสมผลและความรอบคอบตามแนวคิดของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จุดเน้นของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือความยั่งยืนและได้รับการยอมรับว่าเป็นหลักการสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของประเทศไทยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 จากเหตุผลข้างต้น สถาบันเศรษฐกิจพอเพียง ในฐานะสถาบันที่ทำหน้าที่ในการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาเป็นองค์ความรู้ในการดำเนินงานของสถาบัน ฯ เพื่อนำไปสู่การประยุกต์ใช้ระดับครัวเรือน ชุมชน และประเทศ เพื่อใช้นวัตกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ผสมผสานกับเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็น International Role Model ของประเทศกำลังพัฒนา จึงได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 คือ เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SEP for SDGs) เพื่อเป็นศูนย์กลางของความรู้เศรษฐกิจพอเพียงในเชิงวิชาการและภูมิปัญญา เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในวงกว้างต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เป็นสถาบันการศึกษาเพื่อท้องถิ่น ซึ่งภารกิจสำคัญประการหนึ่ง คือ การบริการวิชาการแก่สังคม และการวิจัยเพื่อท้องถิ่นตามพระราชโองบายของรัชกาลที่ 10 ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของการวิจัยเพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป้าหมายที่ 4 การศึกษาที่เท่าเทียม ซึ่งการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่จะนำไปสู่การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในการดำเนินชีวิต และการมีทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพของเยาวชนผู้ซึ่งจะเป็นอนาคตของชาติต่อไป โดยการวิจัยครั้งนี้ จึงมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบริบทและสถานการณ์เกี่ยวกับทักษะชีวิตและวิชาชีพของเยาวชนในจังหวัดเชียงราย 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการสร้างเสริมทักษะชีวิตและวิชาชีพสู่ชีวิตวิถีดีไปบนฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับเยาวชนจังหวัดเชียงราย 3) เพื่อประเมินรูปแบบการสร้างเสริมทักษะชีวิตและวิชาชีพสู่ชีวิตวิถีดีไปบนฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับเยาวชนในจังหวัดเชียงราย 4) เพื่อถ่ายทอดและสร้างเครือข่ายการนำองค์ความรู้และรูปแบบการสร้างเสริมทักษะชีวิตและวิชาชีพสู่ชีวิตวิถีดีไปบนฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับเยาวชนไปสู่การประยุกต์ใช้ โดยผลการวิจัยจะทำให้ได้ข้อมูลหรือองค์ความรู้ใหม่ในเรื่องบริบทและสถานการณ์เกี่ยวกับทักษะชีวิตและวิชาชีพของเยาวชนในจังหวัดเชียงราย รวมถึงรูปแบบการสร้างเสริมทักษะชีวิตและวิชาชีพสู่ชีวิตวิถีดีไปบนฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับเยาวชนในจังหวัดเชียงรายที่

ตอบสนองต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนและสอดคล้องเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals (SDGs)) ในเรื่องสร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่จะช่วยเพิ่มจำนวนเยาวชนที่มีทักษะที่จำเป็น รวมถึงทักษะทางเทคนิคและอาชีพ สำหรับการจ้างงาน การมีงานที่ดี และการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี 2573 ต่อไป

ดังนั้น การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ครั้งนี้ จะเป็นการสร้างเสริมทักษะชีวิตและวิชาชีพสู่ชีวิตวิถีถัดไปบนฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับเยาวชนจังหวัดเชียงราย ใช้วิธีวิทยาการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods Research) ดำเนินการใน**ระยะที่ 1** ศึกษาบริบทและสถานการณ์เกี่ยวกับทักษะชีวิตและวิชาชีพของเยาวชนในจังหวัดเชียงราย ด้วยเครื่องมือการสนทนากลุ่ม และแบบวัด พบว่า เยาวชนในจังหวัดเชียงรายมีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.90 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.04 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปรับตัวและยืดหยุ่นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M=3.09$ $S.D.=1.22$) รองลงมา คือ การบริหารและจัดการเวลา ($M=3.08$ $S.D.=1.08$) ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม ($M=3.04$ $S.D.=1.19$) ทักษะการทำงานเป็นทีม ($M=3.01$ $S.D.=1.01$) ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ($M=2.97$ $S.D.=1.09$) ทักษะการคิด ($M=2.95$ $S.D.=1.06$) ความรู้ทางดิจิทัล ($M=2.90$ $S.D.=1.16$) ทักษะการสื่อสาร ($M=2.85$ $S.D.=0.96$) ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ($M=2.82$ $S.D.=1.15$) ความฉลาดทางอารมณ์และการตัดสินใจ ($M=2.80$ $S.D.=1.14$) การบริหารทางการเงินและหนี้สิน ($M=2.76$ $S.D.=1.27$) ส่วนเศรษฐกิจพอเพียงมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($M=2.57$ $S.D.=1.05$) ตามลำดับ **ระยะที่ 2** การพัฒนาและประเมินรูปแบบการสร้างเสริมทักษะชีวิตและวิชาชีพสู่ชีวิตวิถีถัดไปบนฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับเยาวชนจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัย กลไกการสร้างเสริมทักษะชีวิตและวิชาชีพสู่ชีวิตวิถีถัดไปบนฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับเยาวชนจังหวัดเชียงราย จากการดำเนินงานด้วยรูปแบบการสร้างเสริมทักษะชีวิตและวิชาชีพบนฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับเยาวชนในจังหวัดเชียงราย พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.80 - 1.00 และหลักสูตรการสร้างเสริมทักษะชีวิตและวิชาชีพบนฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับเยาวชนในจังหวัดเชียงราย พบว่า ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผล โดยรวมและรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นถึงรูปแบบการสร้างเสริมทักษะชีวิตและวิชาชีพสู่ชีวิตวิถีถัดไปบนฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับเยาวชนในจังหวัดเชียงราย โดยรวมและรายองค์ประกอบทุกด้านแตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย **ระยะที่ 3** การถ่ายทอดและสร้างเครือข่ายการนำองค์ความรู้และรูปแบบการสร้างเสริมทักษะชีวิตและวิชาชีพสู่ชีวิตวิถีถัดไปบนฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับเยาวชนไปสู่การ

ประยุกต์ใช้ พบว่า กระบวนการขับเคลื่อนการส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านผู้เกี่ยวข้อง 4 ส่วน ได้แก่ เยาวชน ครอบครัว โรงเรียน และหน่วยงานภาคีเครือข่าย เพื่อสร้างความตระหนักรู้ ที่ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สู่การพัฒนาระบบและกลไกขับเคลื่อนอย่างบูรณาการและยั่งยืน รวมถึงการสร้างและผลักดันเครือข่ายทุกรูปแบบ ทุกระดับ ให้มีศักยภาพในการขับเคลื่อนการพัฒนาแบบบูรณาการและสร้างการมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม

กระบวนการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จึงก่อเกิดประโยชน์ในเชิงสาธารณะ คือ ข้อมูลหรือองค์ความรู้ใหม่ในเรื่องบริบทและสถานการณ์เกี่ยวกับทักษะชีวิตและวิชาชีพของเยาวชนในจังหวัดเชียงราย รวมถึงรูปแบบการสร้างเสริมทักษะชีวิตและวิชาชีพสู่ชีวิตวิถีถัดไปบนฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับเยาวชนในจังหวัดเชียงรายที่จะทำให้ชุมชนและสังคมตระหนักถึงความสำคัญในการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างให้เยาวชนมีทักษะที่จำเป็น รวมถึงทักษะทางเทคนิคและอาชีพ สำหรับการจ้างงาน การมีงานที่ดี และการเป็นผู้ประกอบการ รวมถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของเยาวชน เป็นบุคลากรของสังคมที่มีคุณค่า และกำลังสำคัญให้กับการพัฒนาประเทศต่อไป อีกทั้ง ผลของการวิจัยจะทำให้ชุมชนและสังคม เข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิตของเยาวชนและการบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน และหน่วยงานการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในและนอกระบบเทศบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนได้แนวทางในการกำหนดรูปแบบและนโยบายการเสริมสร้างทักษะชีวิตและวิชาชีพบนฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับเยาวชน ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดที่จะเป็นแนวทางไปสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป